

Sygn. akt V U 168/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 stycznia 2019 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: star. sekr. sądowy Ewelina Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 16 stycznia 2019 r. w Legnicy

sprawy z wniosku W. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania W. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 14 grudnia 2017 r.

znak (...)

I. **zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z dnia 14 grudnia 2017 r. znak (...) w ten sposób, że do ustalenia wysokości emerytury W. K. przyjmuje WWPW ustalone z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia w wysokości 269,84 % i zobowiązuje organ rentowy do wyliczenia wysokości świadczenia wnioskodawcy na podstawie art. 110a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,**

II. **stwierdza, iż organ rentowy ponosi odpowiedzialność za opóźnienie w ustaleniu wysokości świadczenia.**

SSO Regina Stępień

Sygn. akt V U 168/18

UZASADNIENIE

Decyzją z 14 grudnia 2018 r. - znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił przeliczenia emerytury wnioskodawcy W. K. na podstawie art. 110a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W uzasadnieniu wskazał, że wnioskodawca nie przedłożył żadnych nowych dokumentów potwierdzających zarobki uzyskane przynajmniej częściowo po przyznaniu emerytury. Organ dodał, że dokumenty przedłożone do wniosku z dnia 17 października

2017 r. były już przedmiotem rozpatrywania przez Sąd Okręgowy w Zielonej Górze a sprawa zakończyła się umorzeniem postępowania.

Wnioskodawca odwołał się od przedmiotowej decyzji. Wniósł o jej zmianę i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez ponowne ustalenie wysokości emerytury.

W uzasadnieniu zakwestionował okoliczność wskazywaną przez organ rentowy, jakoby nie przedłożył dokumentów potwierdzających, zarobki uzyskiwane przynajmniej częściowo po przyznaniu emerytury. Wnioskodawca wskazał bowiem, że w aktach emerytalnych znajduje się stosowne zaświadczenie o uzyskiwanych przez niego wynagrodzeniach (po przyznaniu świadczenia). Po drugie wskazał, iż z całą pewnością nowo ustalony wskaźnik podstawy wymiaru byłby wyższy niż 250 %.

W odpowiedzi organ wniósł o oddalenie odwołania.

W uzasadnieniu wskazał na te same przyczyny co w skarżonej decyzji.

Sąd ustalił:

Wnioskodawca W. K. ur. (...)

Decyzją z dnia 21 lutego 2003 r. znak: (...) ZUS Oddział w T. przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury poczynając od dnia 1 kwietnia 2003 r. Do podstawy wymiaru emerytury przyjęto wynagrodzenie z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. 1993 - 2002, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 291,98 % i został ograniczony do 250 %.

W dniu 6 października 2016 r. ubezpieczony złożył wniosek o ponowne ustalenie wysokości emerytury w trybie art. 110a ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Do wniosku dołączył zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu Rp-7 za lata 1974 - 2003 wystawione przez (...) SA w L..

ZUS Oddział w Z. decyzją z dnia 16 listopada 2016 r.

znak: (...) odmówił ubezpieczonemu ponownego ustalenia wysokości emerytury ze względu na nie przedstawienie zarobków z okresu po przyznaniu emerytury.

W dniu 28 czerwca 2017 r. ubezpieczony przedłożył zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu za okres od 8 czerwca 2016 r. do 14 września 2016 r. Decyzją z dnia 24 lipca 2017 r. znak (...) organ rentowy ponownie odmówił ubezpieczonemu ustalenia wysokości emerytury.

Ponowny wniosek ubezpieczony złożył w dniu 17 października 2017 r. W odpowiedzi organ rentowy wydał skarżoną decyzję.

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z 20 najkorzystniejszych lat wybranych z całego okresu ubezpieczenia z uwzględnieniem części wynagrodzenia uzyskanego po przyznaniu emerytury (2016 r.) wynosi: 269,84 %

Dowód:

- akta ubezpieczeniowe w tym: wnioski ubezpieczonego oraz decyzje organu (k. 31-31v, 83-84v, 92-92v, 96-97v, 101, 124-125v, 136-136v);

- opinia biegłego z zakresu emerytur i rent sporządzona w dniu 16 marca 2018 r. (k. 17-19);

- opinia uzupełniająca biegłego z zakresu emerytur i rent sporządzona w dniu 25 lipca 2018 r. (k.49).

Sąd zważył:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

W przedmiotowej sprawie istota sporu sprowadzała się przede wszystkim do ustalenia, czy ubezpieczonemu przysługuje prawo do ponownego obliczenia podstawy wymiaru emerytury w myśl art. 110a ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. jedn.: Dz.U. z 2017 r., poz. 1383 z późn. zm.).

Zgodnie z tym przepisem wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem art. 110 ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250 %. Ustalenie wysokości emerytury zgodnie z cyt. przepisem może nastąpić tylko raz (ust. 2).

Wysokość emerytury podlega zatem jednorazowemu ponownemu ustaleniu od podstawy wymiaru emerytury przeliczonej w myśl art. 110a ustawy emerytalnej, gdy zostaną spełnione łącznie następujące warunki:

1. do ponownego obliczenia podstawy wymiaru emerytury wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe, przypadającą w całości lub w części po przyznaniu emerytury, tj. z okresu:

- kolejnych 10 lat kalendarzowych przypadających w ostatnich 20 latach kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie wysokości emerytury od przeliczonej podstawy wymiaru,
- dowolnie wybranych przez emeryta 20 lat kalendarzowych, w których podlegał on ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury;

2. nowo ustalony wskaźnik wysokości podstawy jest wyższy niż 250 %.

Mając na uwadze powyższą regulację, po przeprowadzeniu w sprawie postępowania dowodowego, Sąd uznał, że zaskarżona decyzja organu rentowego jest błędna.

Z uwagi na treść zarzutów wnioskodawcy stawianych powyższej decyzji, wyjaśnić należy mechanizm przeliczenia emerytury na podstawie art. 110a ustawy. Przeliczenie to przysługuje ubezpieczonym pobierającym świadczenia ze „starego systemu”, którzy po przyznaniu emerytury nadal pracowali. Aby móc na nowo obliczyć wysokość świadczenia na podstawie art. 110a, który obowiązuje od 1 maja 2015 r., trzeba wskazać okresy zatrudnienia, które przypadają w całości lub w części po przyznaniu emerytury.

Z możliwości ponownego przeliczenia można skorzystać tylko wtedy, gdy nowo obliczony wskaźnik jest wyższy od 250 % podstawy wymiaru świadczenia. Należy przy tym z całą stanowczością zaznaczyć, że nie jest koniecznym aby ustalony wskaźnik był wyższy od poprzednio wyliczonego.

W niniejszej sprawie ubezpieczony – w ocenie Sądu – spełnił warunek przekroczenia 250 % wskaźnika obliczanego, z uwzględnieniem zarobków osiągniętych po przyznaniu emerytury. Jak wynika bowiem z - niekwestionowanych przez strony - wycień zawartych w opinii uzupełniającej biegłego sądowego, które to wycięcia Sąd przyjmuje jako własne, wnioskodawca uzyskał prawo do przeliczenia emerytury na podstawie art. 110a ustawy emerytalnej, bowiem WPPW świadczenia wycięciu wg zasad z tego przepisu wyniosło 269,84 % i było wyższe niż 250 % wskazane w powołanym przepisie.

Mając na uwadze powyższe Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję jak w pkt. I wyroku.

Przepis art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych - stanowi, że jeżeli Zakład - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności .

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażono pogląd, że zawarte w art. 85 ust. 1 ustawy systemowej określenie: „nie ustalił prawa do świadczenia” oznacza zarówno nie wydanie w terminie decyzji przyznającej świadczenie w prawidłowej wysokości, jak i wydanie decyzji odmawiającej przyznania prawa do przeliczenia świadczenia, mimo spełnienia warunków do jego uzyskania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2001 r. II UKN 402/2000 OSNAPiUS 2002/20 poz. 501).

Powołane orzeczenie poprzez analogię można zastosować w niniejszej sprawie. Przedmiotem przeprowadzonego postępowania dowodowego było bowiem ustalenie czy wydając zaskarżoną decyzję organ rentowy, popełnił błąd poprzez naruszenie przepisów prawa materialnego w zakresie nie uznania, iż wnioskodawcy przysługuje prawo do przeliczenia emerytury na podstawie art. 110a ustawy emerytalnej .

Istotnym dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy jest zatem ustalenie, czy ZUS Oddział w Z. przekroczył termin do ustalenia prawa wnioskodawcy do emerytury w pełnej wysokości. Termin ten w niniejszej sprawie wynosił 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji .

Sąd uznał, iż wydając zaskarżoną decyzję organ rentowy popełnił błąd za który można mu przypisać odpowiedzialność.

W postępowaniu sądowym prowadzonym w niniejszej sprawie wprowadzono dowód z opinii biegłego z emerytur i rent, który poczynił ustalenia w sprawie, ale przedmiotowe ustalenia zostały poczynione w całości na podstawie dowodów znajdujących się w aktach ubezpieczeniowych wnioskodawcy. Należy przy tym podkreślić, że organ rentowy dysponował ww. dowodami już w dniu wydania skarżonej decyzji.

Reasumując Sąd uznał, iż po stronie organu rentowego zaistniały okoliczności, za które organ ten ponosi odpowiedzialność, za opóźnienie w przyznaniu świadczenia w pełnej wysokości.

W konsekwencji Sąd orzekł jak w pkt. II wyroku.